

KRAJSKÝ PAMIATKOVÝ ÚRAD BANSKÁ BYSTRICA

Číslo konania: KPUBB-2023/14688-8/65060/GRE

Banská Bystrica, 16.08.2023

Vybavuje, kontakt Mgr. Gregová/045 245 11 24

ROZHODNUTIE

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, vecne a miestne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa § 11 ods. 1 a § 9 ods. 5 zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej len „pamiatkový zákon“), v spojitosti s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) vydáva toto

rozhodnutie

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica (ďalej len „KPÚ Banská Bystrica“ alebo správny orgán“) podľa § 32 ods. 2 a pamiatkového zákona

r o z h o d o l

o zámere vlastníka, Banskobystrického samosprávneho kraja, Nám. SNP 23, 974 01 Banská Bystrica, vykonať obnovu v rozsahu:

- a) odvrátenie havarijného stavu kotolne v suteréne a vybudovanie novej kotolne v tých istých priestoroch, t. j. vykonať modernizáciu technologického zariadenia – kotlov;
- b) realizácia nového komína s priemerom 400 mm pre nové kondenzačné kotle v interiéri s minimálnymi stavebnými zásahmi do existujúcich konštrukcií, s vyústením nad strechou popri existujúcom komíne, tvar nad strechou sa zjednotí s existujúcimi komínmi;

v pamiatkovom objekte (ďalej len „PO“) „bývalé chemické laboratóriá“, evidovanom v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej len „ÚZPF“) pod č. 2503/1, Akademická 12, súp. č. 337, parc. C-KN č. 3563, k. ú. Banská Štiavnica, ktorý je súčasťou národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „NKP“) „Akadémia s areálom“, ÚZPF č. 2503/1–15, Banská Štiavnica, situovanej v Pamiatkovej rezervácii Banská Štiavnica a v lokalite „Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí“, zapísanej do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO; ktorý je z hľadiska záujmov chránených pamiatkovým zákonom

p r í p u s t n ý

a určuje nasledovné podmienky:

- 1) Minimalizovať zásahy do historických konštrukcií v interiéri PO.
- 1) Spracovať projektovú dokumentáciu nového komínového telesa.
- 2) Projektovú dokumentáciu obnovy môže spracovať len fyzická osoba autorizovaná podľa osobitného predpisu – podľa Zákona SNR č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinierov v znení zákona č. 236/2000 Z. z.
- 3) Projektovú dokumentáciu a každú jej zmenu je vlastník povinný v priebehu spracovania prerokovať s krajským pamiatkovým úradom z hľadiska zachovania pamiatkových hodnôt NKP.
- 4) Pred začatím obnovy predložiť krajskému pamiatkovému úradu projektovú dokumentáciu obnovy a krajský pamiatkový úrad vydá osobitné záväzné stanovisko o projektovej dokumentácii obnovy.
- 5) Po ukončení obnovy spracovať dokumentáciu skutočne vykonanej obnovy a odovzdať bezplatne jedno vyhotovenie kompletnej dokumentácie najneskôr do 15 dní od skončenia prác KPÚ Banská Bystrica.
- 6) Vlastník oznámi písomne 7 dní vopred KPÚ Banská Bystrica:
 - a) začiatok a predpokladaný koniec obnovy NKP;

- b) v priebehu obnovy NKP bude pravidelne zvolávať kontrolné dni za účasti zodpovedného dodávateľa a KPÚ Banská Bystrica.
- 7) Každú zmenu zámeru posudzovaného v tomto rozhodnutí je vlastník povinný prerokovať s KPÚ Banská Bystrica.

Odôvodnenie:

KPÚ Banská Bystrica prijal dňa 26.07.2023 od spoločnosti de Signum, s. r. o., Stráne 4494/9 031 01 Liptovský Mikuláš; korešpondenčná adresa: Lesnícka 10, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 45 554 978, v zastúpení Ing. arch. Karin Berényiovou, konateľkou spoločnosti, žiadosť o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy v rozsahu:

- a) odstránenie havarijného stavu kotolne v objekte a vybudovanie novej kotolne v tých istých priestoroch, t. j. vykonať modernizáciu technologického zariadenia – kotlov;
- b) zrealizovanie nového komína s priemerom 400 mm pre nové kondenzačné kotle v interiéri s minimálnymi stavebnými zásahmi do existujúcich konštrukcií, s vyústením nad strechou popri existujúcom komíne, tvar nad strechou sa zjednotí s existujúcimi komínami;

PO „bývalé chemické laboratória“, ÚZPF č. 2503/1, Akademická 12, súp. č. 337, parc. C-KN č. 3563, k. ú. Banská Štiavnica; ktorá je súčasťou NKP „Akadémia s areálom“, ÚZPF č. 2503/1– 15, Banská Štiavnica, situovanej v Pamiatkovej rezervácii Banská Štiavnica a v lokalite „*Banská Štiavnica a technické pamiatky v jej okolí*“, zapísanej do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Prílohou žiadosti je **Splnomocnenie** zo dňa 19.07.2023 od **Splnomocniteľa**: Strednej priemyselnej školy Samuela Mikovíniho, Akademická 13, 969 15 Banská Štiavnica v zastúpení Ing. Miroslavom Jauschom, riaditeľom pre **Splnomocnenca**: de Signum, s. r. o., Stráne 4494/9 031 01 Liptovský Mikuláš v zastúpení Ing. arch. Karin Berényiovou, konateľkou spoločnosti, na zastupovanie a konanie v mene Splnomocniteľa pred orgánmi verejnej správy a inými právnickými a fyzickými osobami, najmä pred vecne a miestne príslušným stavebným úradom, stavebného povolenie pre stavbu: „Obnova historickej a pamiatkovo chránenej budovy chemických laboratórií SPŠ Samuela Mikovíniho v Banskej Štiavnici“ (ďalej len ako „Stavba“) a za uvedeným účelom je oprávnený za Splnomocniteľa, nie však výlučne, podpisovať a podávať návrh na začatie stavebného konania, preberať písomnosti a poštové zásielky, zastupovať Splnomocniteľa vo veci získavania vyjadrení, súhlasov a stanovísk dotknutých orgánov verejnej správy, vlastníkov pozemkov dotknutých Stavbou, správcov inžinierskych sietí, dotknutých fyzických a právnických osôb, alebo akýchkoľvek osôb, ktorých vyjadrenia, stanoviská alebo súhlasy sú na realizáciu Stavby potrebné, podávať v príslušnom správnom konaní vysvetlenia, vyjadrenia, podnety, odvolania, ako sa aj vzdať práva odvolania voči rozhodnutiam vydaných v stavebnom konaní.

Správnemu orgánu je z úradnej činnosti známe, že vlastníkom PO je Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, 974 01 Banská Bystrica a správcom je Stredná priemyselná škola Samuela Mikovíniho, Akademická 13, 969 15 Banská Štiavnica.

Zámerom správcu je vykonať obnovu, podľa predloženej žiadosti– cit.: „*Odstránenie havarijného stavu kotolne v objekte a vybudovanie novej kotolne v tých istých priestoroch:*

- *odstránenie tehlového komína v havarijnom stave. Komín z 50. rokov 20. storočia stojí v tesnej blízkosti objektu školy.*
- *zrealizovanie nového komína dn 400 pre nové kondenzačné kotle. Nový komín bude vedený vnútro objektu za minimálnych stavebných zásahov do existujúcich konštrukcií. Vyústenie komína nad strechu bude vedené popri existujúcom komíne. Tvar komína nad strechou sa zjednotí s existujúcimi komínami.“*

Stavba so súp. č. 337 na pozemku parc. C-KN č. 3563, k. ú. Banská Štiavnica je **pamiatkovým objektom – súčasťou kultúrnej pamiatky** a bola vyhlásená za NKP rozhodnutím Povereníctva kultúry SNR č. 24/61 zo dňa 27.02.1961 a zároveň sa nachádza v pamiatkovom území – v Pamiatkovej rezervácii Banská Štiavnica (*ďalej len „PR“*), ktorej územie bolo vymedzené Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 280/2000 Z. z. o pamiatkovej rezervácii Banská Štiavnica a preto sa na ňu vzťahujú ustanovenia pamiatkového zákona.

Podľa pamiatkového zákona:

- ustanovenia § 2 ods. 1 – cit.: „Pamiatkový fond je súbor hnutelných vecí a nehnuteľných vecí vyhlásených podľa tohto zákona za národné kultúrne pamiatky (ďalej len „kultúrna pamiatka“), pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny. Za pamiatkový fond sa považujú aj veci, o ktorých sa začalo konanie o vyhlásení za kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny.“
- ustanovenia § 2 ods. 2 – cit.: „Pamiatková hodnota je súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany.“
- ustanovenia § 2 ods. 3 – cit.: „Kultúrna pamiatka podľa tohto zákona je hnutelná vec alebo nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku.“
- ustanovenia § 32 ods. 1 – cit.: „Obnova kultúrnej pamiatky (ďalej len „obnova“) podľa tohto zákona je súbor špecializovaných umelecko-remeselných činností a iných odborných činností, ktorými sa vykonáva údržba, konzervovanie, oprava alebo rekonštrukcia kultúrnej pamiatky alebo jej časti s cieľom zachovať jej pamiatkové hodnoty. Obnovou na účely tohto zákona sa rozumejú aj činnosti, ktoré nepodliehajú ohláseniu ani povoleniu podľa osobitného predpisu.“
- ustanovenia § 32 ods. 2 – cit.: „Pred začatím obnovy je vlastník kultúrnej pamiatky povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť žiadosť o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy. Ak vlastník začne obnovu bez právoplatného rozhodnutia o zámere obnovy, krajský pamiatkový úrad začne konanie o obnove vydaním oznámenia o začatí konania o obnove, ktoré doručí vlastníčkovi kultúrnej pamiatky, a vyzve ho, aby práce až do vydania rozhodnutia zastavil.“
- ustanovenia § 32 ods. 3 – cit.: „K žiadosti o vydanie rozhodnutia o zámere obnovy priloží vlastník zámer obnovy, ktorý obsahuje identifikačné údaje o kultúrnej pamiatke, majetkovoprávne údaje o kultúrnej pamiatke, plánované budúce využitie kultúrnej pamiatky a špecifikáciu predpokladaných zmien kultúrnej pamiatky.“
- ustanovenia § 32 ods. 4 – cit.: „V rozhodnutí o zámere obnovy podľa odseku 2 krajský pamiatkový úrad uvedie, či navrhovaný zámer je z hľadiska záujmov chránených týchto zákonom prípustný, a určí podmienky, za ktorých možno predpokladaný zámer obnovy pripravovať a vykonávať tak, aby sa kultúrna pamiatka neohrozila, nepoškodila alebo nezničila, najmä či tento zámer obnovy možno pripravovať iba na základe výskumov a inej prípravnej dokumentácie a projektovej dokumentácie. V rozhodnutí o zámere obnovy podľa odseku 2 krajský pamiatkový úrad zároveň uloží vlastníčkovi kultúrnej pamiatky povinnosť oznámiť krajskému pamiatkovému úradu vopred začiatok obnovy a predpokladaný koniec obnovy.“
- ustanovenia § 32 ods. 8 – cit.: „Projektovú dokumentáciu obnovy a projektovú dokumentáciu úprav nehnuteľnosti v pamiatkovom území môže spracovať len fyzická osoba autorizovaná podľa osobitného predpisu“ – podľa Zákona SNR č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinierov v znení zákona č. 236/2000 Z. z.
- ustanovenia § 32 ods. 9 – cit.: „Projektovú dokumentáciu vypracovanú podľa odseku 8 a každú jej zmenu je vlastník povinný v priebehu spracovania prerokovať s krajským pamiatkovým úradom z hľadiska zachovania pamiatkovej hodnoty kultúrnej pamiatky alebo pamiatkového územia.“
- ustanovenia § 32 ods. 10 – cit.: „Pred začatím obnovy alebo úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území je vlastník povinný krajskému pamiatkovému úradu predložiť prípravnú a projektovú dokumentáciu podľa odsekov 4, 7 až 9. Krajský pamiatkový úrad vydá osobitné záväzné stanovisko o každej prípravnej dokumentácii a každej projektovej dokumentácii obnovy a úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území.“
- ustanovenia § 32 ods. 13 – cit.: „V priebehu obnovy kultúrnej pamiatky a úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území a ochrannom pásme vykonáva krajský pamiatkový úrad štátny pamiatkový dohľad. Zistené nedostatky oznámi stavebnému úradu a vlastníčkovi. Ak krajský pamiatkový úrad zistí nedostatky, ktorých následkom by mohlo byť ohrozenie, poškodenie alebo zničenie pamiatkových hodnôt kultúrnej pamiatky alebo pamiatkového územia, alebo zistí konanie vlastníka v rozpore s rozhodnutím alebo záväzným stanoviskom, rozhodnutím o zastavení prác práce zastaví. Odvolanie proti rozhodnutiu podľa predchádzajúcej vety nemá odkladný účinok.“

- ustanovenia § 32 ods. 14 pamiatkového zákona – cit.: „Ak v priebehu obnovy alebo úpravy nehnuteľnosti dôjde k odkrytiu nepredpokladaného nálezu, ten, kto práce vykonáva, je povinný ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu a až do vydania rozhodnutia krajského pamiatkového úradu zastaviť tie práce, ktoré ohrozujú nález alebo nálezovú situáciu. Krajský pamiatkový úrad rozhodne o ďalšom postupe najneskôr do troch pracovných dní od oznámenia nález.“
- ustanovenia § 32 ods. 15 pamiatkového zákona – cit.: „Vlastník je povinný jedno vyhotovenie kompletnej dokumentácie skutočne vykonanej obnovy odovzdať bezplatne najneskôr do 15 dní od skončenia prác krajskému pamiatkovému úradu.“

PO „bývalé chemické laboratóriá“, ÚZPF č. 2503/1, je umiestnený v západnej časti areálu bývalej Akadémie na vyrovnannej terénnej terase, pod JZ nárožím pôvodne hlavnej budovy Akadémie (chemická škola). Terénna terasa je sprístupnená z Akademickkej ulice kamenným terénnym vyrovnávacím jednoramenným schodiskom. Hlavná fasáda objektu je orientovaná JV smerom.

Datovanie vývojových etáp:

1. etapa – budova bola postavená v roku 1912
2. etapa – menšie stavebné úpravy realizované v priebehu 20. storočia súvisiace s prevádzkou strednej školy (obnova fasád, okenných a dverných výplní).

Budova je 3-podlažná, v celom rozsahu podpivničená, s polozapusteným suterénom a má pôdorysný tvar písmena „E“. Hlavný vstup je umiestnený uprostred hlavnej východnej fasády, v strednom rizalite. Úroveň vstupu do prízemia je zvýšená oproti terénu, preklenutá vyrovnávacím vonkajším jednoramenným kamenným schodiskom. Hlavný vstup vyúsťuje do vnútorného jednoramenného schodiska, ktoré vedie do komunikačného jadra, hlavnej haly, odkiaľ pokračuje dvojramenným schodiskom na poschodie i do suterénu. Celá dispozícia je komponovaná veľkolepo a prehľadne, priestormi veľkých rozmerov. Hlavné východné krídlo je dvojtraktové, severné a južné jednotraktové. Do priestoru haly sa napájajú chodby sprístupňujúce bočné krídla. Všetky miestnosti sú plochostropé, omietnuté. V rohoch miestností sú umiestnené historické kachľové pece – pôvodný vykurovací systém. Dispozícia 1. poschodia kopíruje dispozíciu prízemia, s rovnakou mierou zachovania detailov. Polozapustený suterén je prístupný vnútorným schodiskom, alebo z dvorovej západnej fasády. Traktovosť je zhodná so schémou prízemia a poschodia, ale jednotlivé priestory sú menšie ako v učebniach poschodia. Všetky priestory sú zaklenuté segmentovými klenbami, alebo traverzovým stropom, ktorého mezdipolia sú vyplnené segmentovou tehlovou klenbou.

Strecha budovy má valbový tvar, s pôvodnou historickou tesárskou konštrukciou krovu. A je bohato členená množstvom komínových prieduchov s jednoducho plasticky profilovanými hlavicami.

Predmetom pamiatkovej ochrany je hmotovo-priestorová skladba PO vrátane dispozície, ktorá reprezentuje špecifický druh školskej stavby – chemického laboratória; ďalej zvislé konštrukcie murív, historických priečok, klenieb a drevených trámových, resp. povalových stropov s omietaným záklopom; architektonicky a výtvarne cenné detaily. (odborný podklad: Ing. arch. I. Chovanová, Aktualizačný list PO, 08/2000, 05/2002)

Kotolňa pre ústredné kúrenie je sekundárne situovaná v suteréne hlavného východného krídla. Vo všetkých miestnostiach – učebniach a kabinetov vyšších podlaží sú v rohoch umiestnené historické kachľové pece – pôvodný vykurovací systém, ktoré sú napojené do historickej sústavy komínových telies PO.

Na podnet KPÚ Banská Bystrica bolo zvolané ústne pojednávanie dňa 08.08.2023, ktorého sa zúčastnili splnomocnený zástupca vlastníka a zástupca správcu, Strednej priemyselnej školy Samuela Mikovíniho, Akademická 13, 969 15 Banská Štiavnica. Správny orgán na ústnom pojednávaní oboznámil prítomných s podkladmi rozhodnutia vyplývajúcimi z pamiatkového zákona, zo „Zásad 2004“ a so stavebno-historickým vývojom PO. Ďalej dal prítomným možnosť nazrieť do spisu; robiť z neho výpisy, odpisy v súlade s § 23 ods. 1 správneho poriadku; aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne aby navrhli jeho doplnenie v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku.

Splnomocnený zástupca do zápisnice – bodu č. 7 Vyjadrenia a námietky účastníkov ústneho pojednávania

písomne **uviedol** – cit.: „Nový komín bude vedený popri telese existujúceho komína – v interiéri, kde budú zrealizované prieryzy cez stropy v zmysle usmernenia zodp. statika. V podstrešnom priestore bude vedený voľne, s oporou o novú samonosnú konštrukciu. Nad strechou bude zrealizovaná tvarová analógia existujúcich komínov z medeneho plechu ako obklad nerezového komína. Jeho viditeľné časti budú upravené do odtieňa medenej krytiny. V interiéri bude obložený SDK obkladom.“ Na ústnom pojednávaní boli prijaté závery a opatrenia (bod č. 8 zápisnice) – cit.: „Na základe výsledkov ústneho pojednávania KPÚ Banská Bystrica konštatuje, že predložený zámer obnovy je prípustný a vydá rozhodnutie podľa § 32 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona s podmienkami pre prípravu a realizáciu obnovy.“ Prítomní nevzniesli žiadne pripomienky k obsahu zápisnice. Z ústneho pojednávania bola spísaná zápisnica zaevidovaná do spisu pod evidenčným č. KPUBB-2023/14688-7/64493/GRE.

Na základe uvedeného KPÚ Banská Bystrica určil vo výrokovej časti tohto rozhodnutia podmienky, pri dodržaní ktorých je predložený zámer možné vykonať.

KPÚ Banská Bystrica konal podľa § 32 ods. 2 a 4 pamiatkového zákona, posúdil predložený zámer z hľadiska súčasného poznania, z hľadiska ochrany individuálnych pamiatkových hodnôt národnej kultúrnej pamiatky a záujmov chránených pamiatkovým zákonom a nezistil dôvody, ktoré by pri dodržaní určených podmienok neumožňovali vykonať obnovu národnej kultúrnej pamiatky a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Štátny pamiatkový dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu podľa § 32 ods. 13 pamiatkového zákona bude vykonávať KPÚ Banská Bystrica.

Podľa § 44a pamiatkového zákona toto rozhodnutie po uplynutí troch rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti stráca platnosť, ak v tejto lehote nebol vykonaný úkon, na ktorý sa vzťahuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie Krajskému pamiatkovému úradu Banská Bystrica, Lazovná č. 8, 975 65 Banská Bystrica v súlade s § 53 a 54 správneho poriadku v lehote 15 dní odo dňa doručenia. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. arch. Mária Flórová
riaditeľka
Krajského pamiatkového úradu
Banská Bystrica

Doručuje sa (s opakovaným doručením)

de Signum, s. r. o., Lesnícka 10, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 45 554 978;

Na vedomie

Stredná priemyselná škola Samuela Mikovíniho, Akademická 13, 969 15 Banská Štiavnica, IČO: 00 161 667;

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, Lazovná 8, 975 65 Banská Bystrica;

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, pracovisko Banská Štiavnica, Dolná ružová 7, 969 01 Banská Štiavnica, č. tel.: 0452451111; podatelna.bs@pamiatky.gov.sk - na založenie do spisu